
ОГЛЯД ВИДАНЬ

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЯК ЧИННИК СТІЙКОСТІ ТИЛУ

Аналітична доповідь

За ред. В. Г. ПОТАПЕНКА

Повномасштабне вторгнення Російської Федерації стало найбільшим викликом для України з дня відновлення її незалежності. З-поміж інших війна загострила й проблеми досягнення стійкості регіонів та громад. Перебіг бойових дій продемонстрував міцність та ефективність горизонтальних зв'язків в українському суспільстві. Коли обласні й районні військові адміністрації (ВА) та обласні ради зосереджені на розв'язанні питань збройної боротьби з агресором, істотна частина тягаря війни лягає на територіальні громади (ТГ). Окрім акумулювання й доправлення волонтерської допомоги ЗСУ і Силам територіальної оборони (ТрО), приймання й розселення вимушених переселенців, місцеві ради зосереджуються на підтримці бізнесу й забезпечують функціонування місцевої економіки й життєдіяльність населення. Місцеве самоврядування в його сучасному вигляді ще ніде у світі не стикалося з викликами, які постали перед ТГ України внаслідок широкомасштабного вторгнення Росії.

В аналітичній доповіді розглянуто передумови стійкості територіальних громад тилу, прифронтової зони й тимчасово окупованих територій. Досліджено стійкість індикативних громад тилу, прифронтової зони, тимчасово окупованих і деокупованих громад. Визначено ключові аспекти управління на рівні громад в умовах воєнного часу.

<https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2023.02>

Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2023. 54 с.

ВПЛИВ МІГРАЦІЇ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНУ СИТУАЦІЮ В УКРАЇНІ

Аналітична доповідь

За ред. В. Г. ПОТАПЕНКА

Широкомасштабна збройна агресія РФ проти України та воєнні дії, розпочаті російськими військами 24 лютого 2022 р., призвели до загибелі й травмування цивільного населення в різних регіонах країни, знищення багатьох об'єктів критичної інфраструктури чи порушення їх функціонування, масових руйнувань цивільних об'єктів. Усе це та інші негативні наслідки воєнного вторгнення спри-

чинили масштабну міграцію. За прогнозами Ради ЄС, унаслідок міграції чисельність населення України може скоротитися на 24—33 %, що залежить від тривалості бойових дій та нестабільної роботи інфраструктури. За офіційними даними, з початку активної фази збройної агресії РФ кількість населення України зменшилася на 6,7 млн осіб. Змінилася статево-вікова структура населення, зокрема спостерігається скорочення частки молоді віком до 20 років та жінок продуктивного віку. Серед основних видів міграції населення, які наразі спостерігаються в Україні, можна виокремити такі: міграція за кордон; внутрішні переміщення всередині країни; незаконне вивезення українських громадян до РФ; імміграція в Україну. Аналітична доповідь присвячена зовнішнім і внутрішнім міграційним процесам у воєнний період. Здійснена оцінка ймовірності повернення мігрантів і трудової імміграції в період повоєнного відновлення. Досліджено вплив міграційних процесів на соціально-економічну ситуацію в Україні.

Для експертів, науковців, суб'єктів владних повноважень, представників громадських організацій, а також усіх, хто цікавиться проблематикою міграційних процесів в Україні.

<https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2023.01>

Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2023. 33 с.

В. В. ХИМИНЕЦЬ, А. А. ГОЛОВКА, Я. А. ЖАЛІЛО, Л. С. ЛІСОГОР та ін.

ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ СПРИЯННЯ ЗГУРТОВАНОСТІ ГРОМАД

Аналітична доповідь

Значне розширення управлінських і бюджетних повноважень, наданих органам місцевого самоврядування, ускладнює набір інструментів активізації місцевого економічного розвитку та реалізації затребуваних громадою соціальних і бізнес-ініціатив. Повноцінне запровадження цього інструментарію можливе лише за умови високого рівня згуртованості громад, яка виявляється у спроможності громади об'єднуватися відповідно до спільних цілей розвитку, за активної участі населення у розв'язанні проблем місцевого значення, подолання соціальної ізоляції та соціальної дезінтеграції; взаємній довірі між владою, бізнесом і громадськістю. Досягнення високого рівня соціальної згуртованості населення в українських реаліях ускладнюється особливостями менталітету й громадянської культури, специфікою політичного ландшафту регіонів, які накладаються на соціальну, етнічну та конфесійну строкатість громад і регіонів України, а також на процес зростання внутрішньорегіональної та міжрегіональної диспаритетності рівнів їхнього розвитку. При цьому ризики для згуртованості постають як у депресивних, так і в успішних регіонах, а їхнім джерелом є інституційна недостатність в умовах глобальних трансформацій. Високий рівень згуртованості доречно вважати сприятливим чинником щодо: (1) закріплення позитивних змін реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади; (2) мобілізації наявних на рівні громади ресурсів (людських, фінансових та ін.), необхідних для реалізації соціальних чи економічних ініціатив; (3) зміцнення територіальної ідентичності бізнесу та сприяння високому рівню його соціальної відповідальності; (4) досягнення достатньої резистентності (стійкості) до непрогнозованих викликів — ускладнення епідеміологічної ситуації, наслідків стихійних лих, глобальних кліматичних змін, негативних соціальних наслідків економічних криз тощо. Зростає

потреба у використанні релевантних «інструментів згуртування», які сприятимуть об'єднанню громад навколо ідеї досягнення цілей соціально-економічного розвитку та / або подолання місцевих проблем; залученості населення до процесу врядування на місцевому рівні, системності комунікацій і кооперації між бізнесом, громадськістю та місцевою владою (як основи взаємної довіри). Впровадження ефективної політики згуртування суспільства та держави відтворено в Державній стратегії регіонального розвитку 2021—2027 рр. (далі ДСРР—2027), стратегічною метою якої визначено «Розвиток та єдність, орієнтовані на людину — гідне життя в згуртованій, децентралізованій, конкурентоспроможній і демократичній Україні...». Першою з трьох стратегічних цілей, на основі яких досягатиметься стратегічна мета ДСРР—2027, є «Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах». Досягнути згуртованості громад можливо за допомогою забезпечення інклюзивності управління на локальному рівні (що передбачає створення та функціонування інститутів комунікації, організацію суспільного діалогу), розвитку публічно-приватного партнерства, імплементації завдань щодо досягнення згуртованості до місцевих та регіональних стратегій розвитку, розвитку міжмуніципальної, міжрегіональної та міжнародної (включно транскордонної) співпраці. Мета пропонованої доповіді — виокремити та охарактеризувати дієві інструменти соціальної та економічної політики, використання яких сприятиме досягненню високого рівня згуртованості громад як передумови реалізації їх внутрішнього потенціалу до розвитку та закріплення позитивних здобутків децентралізації.

ISBN 978-966-554-350-3

<https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2022.08>

Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2023. 52 с.

О. О. РЕЗНІКОВА

НАЦІОНАЛЬНА СТІЙКІСТЬ В УМОВАХ МІНЛИВОГО БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА Монографія

У монографії досліджені теоретичні та практичні аспекти забезпечення національної стійкості в умовах мінливості й невизначеності безпекового середовища. Запропоновано міждисциплінарну теоретичну основу для розроблення практичних механізмів забезпечення національної стійкості, встановлено закономірності формування системи забезпечення національної стійкості та її взаємодії із системою забезпечення національної безпеки, визначені особливості адаптивного управління національною стійкістю та формування системних зв'язків. Здійснено аналіз практик забезпечення національної стійкості, що існують у світі, з точки зору можливості їх імплементації в Україні. Розроблені рекомендації щодо концептуальних засад та моделі забезпечення національної стійкості в Україні, формування й реалізації комплексної державної політики у сфері національної безпеки та стійкості, удосконалення законодавства України у відповідній сфері тощо. Монографія містить теоретичне обґрунтування процесів розбудови системи забезпечення національної стійкості в Україні, в яких авторка брала активну участь. Для експертів, науковців, фахівців у галузі національної безпеки, суб'єктів владних повноважень, представників громадських організацій та окремих громадян,

усіх, хто цікавиться проблемами забезпечення національної стійкості. Видання також може стати в пригоді під час розроблення та ухвалення нормативно-правових актів, що регулюватимуть правовідносини в цій сфері.

ISBN 978-966-554-327-5

<https://doi.org/10.53679/NISS-book.2022.01>

Національний інститут стратегічних досліджень. Київ, 2022. 532 с.

В. М. НОВИКОВ, З. СІРОЙЧ, Ю. О. КАРЯГІН, В. В. ЧЕРНІЧЕНКО

СОЦІАЛЬНІ МОДЕЛІ СТАЛОСТІ ІНФРАСТРУКТУРНИХ ГАЛУЗЕЙ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ КРИЗОВОЇ СИТУАЦІЇ (НА ПРИКЛАДІ ОСВИТИ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ПІСЛЯ 2019 РОКУ)

Колективна монографія

За ред. В. НОВИКОВА

Проблема трансформації суспільного розвитку України після 2019 р. зумовила вибір оновлених моделей сталості галузей інфраструктури та формування якісно нових соціальних інститутів і методів управління господарською та фінансовою діяльністю. Соціальна політика повинна суттєво відходити від практики негативної диференціації споживання соціальних послуг. Привертають особливу увагу питання нерівності. Пандемія загострила інтелектуальні і політичні протиріччя щодо розподілу фінансово-економічних ресурсів соціальної інфраструктури як в контексті регіонального простору, так й в сфері реалізації соціально-економічних прав громадян. Це зумовлено насамперед відсутністю збалансованого врахування інтересів усіх основних верств населення, фокусування необхідних фінансових ресурсів на головних напрямках розвитку освіти і охорони здоров'я. Факти і закономірності, які виявлені в ході дослідження, сприятимуть перегляду підходів до розвитку інфраструктурних галузей. У загальній середній освіті пропонується удосконалення організаційних основ функціонування шкіл, у дошкільній — механізмів якісного розвитку закладів, в охороні здоров'я — підвищення рівня інституціоналізації фінансових механізмів.

ISBN 978-966-02-9877-4

НАН України, Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи, Інститут українсько-польської співпраці, Вища школа туризму та іноземних мов у Варшаві. Київ—Варшава, 2022. 94 с.

НАЦІОНАЛЬНА СТІЙКІСТЬ УКРАЇНИ: СТРАТЕГІЯ ВІДПОВІДІ НА ВИКЛИКИ ТА ВИПЕРЕДЖЕННЯ ГІБРИДНИХ ЗАГРОЗ

Національна доповідь

Редкол.: С. І. ПИРОЖКОВ та ін.

Національна доповідь, підготовлена колективом фахівців Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України, є спробою в сучасних геополітичних умовах обґрунтувати концепцію національної стійкості (резильєнтності) як стійкості цивілізаційної суб'єктності країни; визначити її стратегію забезпечення збалансованості розвитку та успішної протидії зовнішнім і внутрішнім загрозам, у т.ч. гібридним. Досліджено питання взаємодії національної резильєнтності й на-

ціональної безпеки держави, поставлено проблему інституційного забезпечення стратегії національної резильєнтності.

ISBN 978-966-02-9908-5

НАН України, Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ, 2022. 552 с.

ЗАГАЛЬНИЙ МЕХАНІЗМ ТА ЧИННИКИ СТАБІЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Монографія

За ред. В. М. ГЕЙЦЯ, А. А. ГРИЦЕНКА

У роботі розкрито основні складові загального стабілізаційного механізму. Показано, що в сучасних умовах забезпечити стабільний розвиток неможливо лише на ринкових засадах, неокласичних або кейнсіанських підходах. Необхідним є врахування специфіки історичної траєкторії України, розуміння інверсійного характеру її ринкових трансформацій та впливу сучасних цифрових перетворень. Потрібно відштовхуватися від оцінки не ринкового попиту, деформованого попередньою динамікою, а реальних потреб населення та суб'єктів господарювання і активної ролі держави у подоланні структурних деформацій. Такий підхід набуває особливої актуальності в умовах подолання наслідків війни та повоєнної реконструкції економіки України. Розкрито роль у забезпеченні стабільності таких чинників, як інформаційно-цифрова реіндустріалізація господарства, платформізація суспільно-економічних зв'язків, інституціоналізація та соціалізація стабілізаційних механізмів у реальній і фінансовій сферах, у циклічному розвитку економіки.

ISBN 978-966-02-9954-2 (електронне видання)

НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2022. 302 с.

ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СВІТОВІЙ ЕКОНОМІЦІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ УКРАЇНИ

Колективна монографія

За заг. ред. О. О. БОРЗЕНКО

Колективна монографія присвячена науковому обґрунтуванню глобалізаційних процесів, які відбуваються у світовій економіці, позицій України у світовому економічному просторі. Нові глобалізаційні виклики пов'язані із російським вторгненням в Україну, гуманітарною кризою, продовольчою та енергетичною безпекою. Автори монографії аналізують тренди глобалізації сучасності, зокрема досліджують особливості фінансової глобалізації в умовах зрушень світової економіки, суперечливу єдність процесів глобалізації та локалізації як середовища перетворення прав і відносин власності, висвітлюють проблему суперечності між цілями монетарної політики в контексті впливу на глобалізацію повномасштабного російського вторгнення в Україну, фінансово-інвестиційні наслідки для глобальних ринків капіталу від повномасштабної війни, розв'язаної РФ в Україні.

Монографія буде корисною для фахівців у сфері міжнародної економіки, макроекономічного, фінансового та інституційного розвитку, державного уп-

равління, а також викладачів та здобувачів вищої освіти за економічними спеціальностями.

ISBN 978-966-02-9972-6 (електронне видання)

НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2022. 264 с.

ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ТА ЛОКАЛІЗАЦІЇ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ ТА ПІСЛЯВОЄННОЇ РЕКОНСТРУКЦІЇ

Монографія

За ред. А. А. ГРИЦЕНКА

У монографії розкрито зміст, форми прояву і розв'язання економічних суперечностей глобалізації та локалізації в умовах гібридної війни та повоєнної реконструкції. З'ясовано, що витoki суперечностей глобалізації та локалізації закладені у відмінностях сумісно-розділеної праці, які упродовж усієї історії людства проходять закономірні етапи свого розвитку і досягають апогею у сучасності: сумісність досягає свого найвищого результату в глобалізації, а роздільність — у локалізації. У цьому контексті війна на території України охарактеризована як просторова локалізація глобальних суперечностей провідних світових гравців. Показано, що суперечності глобалізації та локалізації рухаються і розв'язуються у різноманітних формах, що в кінцевому підсумку призводить до зміни структури та механізмів функціонування систем (зміни світових порядків, війни, реконструкції тощо). Запропоновано в основу реконструкції економіки України покласти концепцію національно укоріненого економічного розвитку, яка розкриває можливість поєднання процесів забезпечення суверенітету країни і гідного місця у світовій економічній системі.

Для фахівців у галузі економіки та суспільних наук, викладачів та студентів закладів вищої освіти економічного та соціально-гуманітарного напрямку.

ISBN 978-617-14-0023-8 (електронне видання)

НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2022. 636 с.

ВІДНОВЛЕННЯ ТА РЕКОНСТРУКЦІЯ ПОВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Наукова доповідь

У доповіді представлено концептуально-практичний план реконструктивного повоєнного відновлення економіки України, реалізація якого створює можливість об'єднати багатоманітні заходи суб'єктів господарювання та державних органів управління у цілеспрямований процес національно укоріненого стійкого технологічного та соціально-економічного розвитку, що дасть змогу подолати фрагментованість і сировинну спрямованість української економіки та сформуванати національний господарський комплекс — основу входження в європейський та світовий простір як повноправного суб'єкта. Доповідь направлено до центральних органів державної влади. Для оприлюднення на сайті невелику частину інформації вилучено з міркувань безпеки.

ISBN 978-966-02-9984-9 (електронне видання)

НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2022. 305 с.

ЦІННІСНА СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНИХ ОРІЄНТАЦІЙ ТА ПОВЕДІНКИ

Наукова доповідь

За ред. Р. Я. ЛЕВІНА

У доповіді представлено ціннісні засади й детермінанти формування економічної поведінки українців; ціннісні складові структури повсякденної економічної свідомості; панівні ціннісні орієнтації у сфері праці, в т.ч. у порівнянні з трудовими ціннісними пріоритетами населення інших європейських країн; теоретичну модель зв'язку між цінностями індивіда, отриманням інформації та формуванням ставлення до неї; наслідки участі населення у процесі навчання впродовж життя у вигляді змін у системі цінностей людини.

ISBN 978-966-02-9962-7 (електронне видання)

НАН України, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України». Київ, 2022. 152 с.

В. І. ЛЯШЕНКО, І. Ю. ПІДРИЧЕВА, В. П. АНТОНЮК та ін.

ФОРМУВАННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА МОДЕРНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ СТАРОПРОМИСЛОВИХ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ

Монографія

У монографії досліджено комплекс теоретичних, науково-методологічних підходів до формування інституційного середовища пост- і неоіндустріальної модернізації економіки старопромислових регіонів України та становлення регіональних інноваційних екосистем. Визначено теоретико-методологічні засади формування інноваційних екосистем України. Здійснено комплексну оцінку інноваційної діяльності промисловості в контексті розвитку інноваційних екосистем у розрізі галузей і регіонів. Обґрунтовано концептуальні положення щодо розвитку інноваційних екосистем старопромислових регіонів України в умовах глокалізації та європейської інтеграції. Розроблено теоретико-методологічні засади формування інституційного середовища, що сприяє цифровій модернізації економіки старопромислових регіонів. Розширено виробничу функцію Кобба—Дугласа шляхом включення інноваційних чинників для визначення інноваційного внеску в економічне зростання. Запропоновано стратегічні сценарії інноваційного розвитку за принципом «майбутнє визначається траєкторією в майбутнє» з урахуванням меж безпечного існування. Обґрунтовано концептуальні положення щодо діяльності інститутів регіонального розвитку. Розроблено інституційні засади стимулювання смарт-спеціалізації та комплексу засобів, які сприяють розвитку підприємництва в об'єднаних територіальних громадах. Монографія підготовлена за результатами виконання НДР «Формування інституційного середовища модернізації економіки старопромислових регіонів України» (номер держреєстрації 0118U004490).

ISBN 978-617-14-0009-2

НАН України, Інститут економіки промисловості. Київ, 2022. 472 с.

О. Ф. НОВІКОВА, О. І. АМОША,
Я. В. ОСТАФІЙЧУК, Л. Л. ШАМІЛЕВА, І. М. НОВАК та ін.

ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ

Монографія

За наук. ред. О. Ф. НОВІКОВОЇ

У монографії досліджуються теоретичні та науково-практичні проблеми впливу цифровізації економіки та сталого розвитку на соціально-трудова сферу. Авторським колективом визначено концептуальне, стратегічне та інституційне підґрунтя управління процесами трансформації соціально-трудова відносин в умовах цифровізації національної економіки; розкрито методологічні та методичні підходи до оцінювання ризиків у сфері праці, обумовлених цими процесами. Обґрунтовано концептуальні засади щодо розвитку цифрових компетентностей працівників та напрями удосконалення системи управління персоналом організації в умовах цифрової трансформації економіки. Авторами також запропоновано стратегічні напрями активізації ресурсів громадянського суспільства, як суб'єкта суспільних, у т.ч. соціально-трудова відносин, через використання ІКТ, цифрових і мережевих технологій; розроблено та обґрунтовано Дорожню карту модернізації системи взаємодії суб'єктів вітчизняного ринку праці, трудових та економічних відносин в умовах цифрових трансформацій. Розкрито стратегічні пріоритети посилення інформаційної безпеки у трудовій сфері на сучасному етапі. Монографію підготовлено за результатами НДР «Трансформація соціально-трудова сфери в умовах цифровізації економіки» (номер держреєстрації 0119U001481) у межах Цільової комплексної програми НАН України «Траєкторія сталого розвитку України на період до 2030 року». Для фахівців, науковців, освітян, держслужбовців, представників законодавчої та виконавчої влади, громадських об'єднань, профспілок і роботодавців.

НАН України, Інститут економіки промисловості. Київ, 2022. 385 с.

ЕКСКЛЮЗИВНІСТЬ РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ: ГЕНЕЗА ТА НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ

Монографія

За наук. ред. С. Л. ШУЛЬЦ

У монографії розглянуто теоретико-методологічні положення дослідження ексклюзивності регулювання соціально-економічного розвитку в Україні. Проаналізовано чинники, прояви та наслідки ексклюзивного регулювання соціально-економічного розвитку регіонів. Особливу увагу сконцентровано на дослідженні проблем інституційного забезпечення розвитку територіальних громад в умовах децентралізації та оцінці впливу ексклюзивного регулювання на підприємницький потенціал регіонів. Досліджено прояви дисфункційності системи бюджетного регулювання регіонального розвитку, яка ускладнює вирішення проблеми подолання міжрегіональної дивергенції, зменшує ефективність державної регіональної політики щодо мінімізації міжтериторіальних диспропорцій. Висвітлено особливості соціальної і просторової ексклюзії в регіонах та містах України та проаналізовано прояви ексклюзивного регулювання розвитку регіональних споживчих ринків. Видання може бути корисним при виробленні, прийнятті та ре-

алізації рішень у сфері регіональної політики на різних рівнях управління, для науковців, студентів, практиків і тих, хто цікавиться питаннями регіонального розвитку.

ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України». Львів, 2022. 290 с. (Серія «Проблеми регіонального розвитку»)

Б. В. БУРКИНСЬКИЙ, О. В. НІКШИНА

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО КОМПЛЕКСНОЇ ОЦІНКИ СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА ТА СПОЖИВАННЯ НА ЗАСАДАХ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ Монографія

Монографія містить результати досліджень, що присвячені обґрунтуванню методичного забезпечення комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання на засадах стійкості й сталого розвитку. Досліджено взаємозв'язок між елементами систем національної безпеки та стійкості в контексті екологізації економіки та сталого розвитку. Розроблено методичні рекомендації та оціночну систему індикаторів, згрупованих у розрізі завдань і Цілей сталого розвитку за п'яти напрямками оцінки: інвестиційно-інноваційне забезпечення, соціально відповідальне споживання ресурсів секторами, сфера поводження з відходами, екологічна ємність економіки, зайнятість, доходи і витрати населення. Використовуючи розроблені методичні рекомендації, проведено комплексну оцінку стану соціально відповідального виробництва та споживання в Україні в довоєнний період та визначено очікувані тенденції його розвитку в воєнний і повоєнний періоди. На основі результатів комплексної оцінки соціально відповідального виробництва та споживання обґрунтовано напрями його стійкого розвитку з урахуванням стратегічних пріоритетів повоєнного відновлення національної економіки. Монографія розрахована на фахівців органів влади різних рівнів, підприємців, науковців, діячів громадських організацій та профільних інституцій, аспірантів, студентів, усіх зацікавлених питаннями соціально відповідального виробництва та споживання.

НАН України, ДУ «Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень НАН України». Одеса: ДУ ІРЕЕД НАНУ, 2022. 154 с.

СОЦІАЛЬНО ВІДПОВІДАЛЬНЕ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ — СКЛАДОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів за результатами Всеукраїнського конкурсу наукових робіт
За заг. ред. В. А. УСТИМЕНКА

Збірник містить матеріали наукових і експертних робіт з питань бізнесу та прав людини, які підготовлені учасниками Всеукраїнського конкурсу здобувачів вищої освіти і молодих учених з нагоди 30-ї річниці Незалежності України та провідними вітчизняними і зарубіжними експертами. Роботи висвітлюють теоретичні й практичні аспекти проблематики соціально відповідального ведення бізнесу в Україні та світі, що стосуються різних галузей науки і сфер життєдіяльності суспільства, реалізації Україною міжнародних зобов'язань і досягнення Цілей сталого розвитку.

Для науковців, викладачів, аспірантів та студентів різних спеціальностей закладів вищої освіти, працівників органів державної влади і органів місцевого самоврядування, фахівців-практиків і суб'єктів господарювання, широкої зацікавленої громадськості.

ISBN 978-966-02-9928-3.

<https://hozpravoreposit.kyiv.ua/handle/765432198/167>

Київ, 2022. 395 с.

О. В. ГАРАЩУК, В. І. КУЦЕНКО

ІННОВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ — ПРІОРИТЕТ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Обґрунтовано теоретико-методологічні засади дослідження ролі соціальної сфери та її складових у забезпеченні соціальної безпеки та сталого розвитку. Здійснено комплексний аналіз соціально-економічних трансформацій в Україні. Розкрито вплив соціальних галузей, зокрема освітньої, на досягнення соціальної безпеки та 17 Цілей сталого розвитку України. Особлива увага приділена модернізації як соціальної сфери в цілому, так і освіти, зокрема, інноваційним параметрам соціального розвитку. Запропоновані підходи до прискорення модернізації соціальних галузей в контексті забезпечення соціальної безпеки та сталого розвитку.

Для викладачів, студентів, докторантів, фахівців органів державного і регіонального управління та об'єднаних територіальних громад.

Чернігів: ПАТ «ПВК «Десна», 2022. 160 с.

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ТА ІНСТИТУЦІЙНИЙ ВИМІР Монографія

За ред. В. Д. БАЗИЛЕВИЧА, Н. І. ГРАЖЕВСЬКОЇ, В. В. ВІРЧЕНКА

Монографію присвячено комплексному аналізу особливостей і концептуальних засад сучасного соціально-економічного розвитку національної економіки. Визначено цільові орієнтири трансформації економічної моделі у контексті прогресивного соціально-економічного розвитку країн світу в ХХІ ст., досліджено вплив інституційних чинників на процеси конвергентно-дивергентного розвитку національних економік в умовах глобалізації. Дослідження детермінант і пріоритетів соціально-економічного розвитку України ґрунтується на поглибленому аналізі цифровізації економіки як одного з викликів для конкурентних відносин, інституційного забезпечення державного регулювання структурної трансформації економіки України, ролі соціальної інклюзії у прискоренні макроекономічної стабілізації економіки, стратегічних пріоритетів розвитку інтелектуального капіталу і національної інноваційної системи в Україні. Видання узагальнює результати наукових досліджень викладачів кафедри економічної теорії, макро- і мікроекономіки та фахівців Міждисциплінарного аналітичного центру соціально-економічного добробуту та психічного здоров'я Київського національного університету імені Тараса Шевченка, є логічним продовженням науково-дослідної теми «Концептуальні засади та інституційний вимір сучасної макроекономічної стратегії України». Для державних службовців, науковців, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також усіх, кого цікавлять концептуальні засади та

перспективи соціально-економічного розвитку України. Монографію видано в межах Ініціативи з розвитку аналітичних центрів в Україні, яку виконує Міжнародний фонд «Відродження» у партнерстві з Ініціативою відкритого суспільства для Європи (OSIFE) за фінансової підтримки Посольства Швеції в Україні. Думки та погляди, викладені у монографії, є точкою зору авторів та не обов'язково відображають позицію Посольства Швеції в Україні, Міжнародного фонду «Відродження» та Ініціативи відкритого суспільства для Європи (OSIFE).

ISBN: 978-617-520-276-0

Київ: Ліра-К, 2022. 430 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕЄСТРИ: СТАН В УКРАЇНІ

Колективна монографія

За ред. О. М. ГЛАДУНА

Монографію присвячено дослідженню стану основних українських електронних реєстрів, які містять інформацію про населення. Докладно проаналізовано проблеми, пов'язані зі створенням, функціонуванням і використанням цих реєстрів в Україні для цілей державного управління і статистики зокрема. Розглянуто питання взаємозв'язку реєстрів та можливості створення цілісної системи якісної інформації щодо населення на базі проаналізованих реєстрів. У роботі викладено рекомендації щодо удосконалення певних реєстрів і подальших можливостей їх використання.

Для демографів, державних службовців, працівників сфери ІТ та усіх, хто цікавиться питаннями інформатизації суспільства.

ISBN 978-966-02-9687-9 (PDF)

НАН України, Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи.
Київ, 2021. 636 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕЄСТРИ: НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ

Колективна монографія

За ред. О. М. ГЛАДУНА, М. В. ПУГАЧОВОЇ

Монографію присвячено дослідженню напрямів використання українських електронних реєстрів для інформаційної підтримки соціальної політики держави. Докладно проаналізовано проблеми сфери соціальної політики, які потребують залучення великих обсягів інформації про населення, визначено реєстри, які мають бути використані, перелік полів цих реєстрів, що слід залучити, та їх взаємозв'язок. Представлено алгоритми використання інформації реєстрів, визначено імовірних користувачів серед органів державної влади і місцевого самоврядування, сформульовано рекомендації щодо застосування електронних реєстрів для підтримки ухвалення управлінських рішень.

Для демографів, державних службовців, працівників сфери ІТ та усіх, хто цікавиться питаннями інформатизації суспільства.

ISBN 978-966-02-9843-9 (PDF)

НАН України, Інститут демографії та соціальних досліджень імені М. В. Птухи.
Київ, 2021. 364 с.

Н. БАКАЕР

КОРОТКА ІСТОРІЯ МАТЕМАТИЧНОЇ ДИНАМІКИ НАСЕЛЕННЯ

Редактор перекладу П. Є. ШЕВЧУК за участю С. А. ПОНЯКІНОЇ

У цій книзі простежується історія математичної динаміки населення — теоретичної дисципліни, тісно пов'язаної з генетикою, екологією, епідеміологією та демографією, де математика зробила значний внесок у пізнання. У ній представлений огляд походження кількох важливих тем: експоненційне зростання (від книг Ейлера та Мальтуса до китайської політики однієї дитини); розробка стохастичних моделей (від законів Менделя і питання про зникнення прізвищ до теорії просочування для поширення епідемій) і хаотичних популяцій (де переплітаються детермінізм і випадковість). Книга сприяє поглибленню розуміння єдності науки, зв'язків і взаємозбагачення наукових галузей. Окрім пізнавального історичного контексту, в ній наводяться детальні математичні задачі та їхні розв'язки. Наприкінці кожного розділу наведено списки літератури для поглибленого вивчення певної проблеми.

Для старшокласників і студентів, які задаються питанням про зв'язки, що можуть існувати між математикою та навколишнім світом, викладачів математики, які прагнуть зробити свій курс більш привабливим, фахівців із демографії, епідеміології, генетики й екології, котрі цікавляться використанням схожих математичних моделей у суміжних наукових дисциплінах, а також осіб, які цікавляться історією науки.

ISBN: 979-10-343-8562-1

Париж: Cassini, 2021. 177 с.